EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.5.2020.
COM(2020) 515 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o Nacionalnom programu reformi Litve za 2020. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Litve za 2020.

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o Nacionalnom programu reformi Litve za 2020. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Litve za 2020.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika[1], a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža[2], a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

(1) Komisija je 17. prosinca 2019. donijela Godišnju strategiju održivog rasta i time označila početak Europskog semestra 2020. za koordinaciju ekonomskih politika. Posebnu je pozornost posvetila europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili 17. studenoga 2017. Komisija je 17. prosinca 2019. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu se Litva navodi kao jedna od država članica za koju nije potrebno provesti detaljno preispitivanje. Istog je dana Komisija donijela i preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja.

(2) Izvješće za Litvu[3] za 2020. objavljeno je 26. veljače 2020. U izvješću je ocijenjen napredak Litve u smislu preporuka za Litvu koje je Vijeće donijelo 9. srpnja 2019.[4], mjera poduzetih nakon preporuka donesenih prethodnih godina te napredak Litve u ostvarenju njezinih nacionalnih ciljeva strategije Europa 2020.

---

1 SL L 209, 2.8.1997., str. 1.
2 SL L 306, 23.11.2011., str. 25.
3 SWD(2020) 514 final.
4 SL C 301, 5.9.2019., str. 117.

(3) Svjetska zdravstvena organizacija službeno je 11. ožujka 2020. proglasila globalnu pandemiju bolesti COVID-19. Pandemija je ozbiljna javnozdravstvena kriza koja pogađa građane, društva i gospodarstva. Veliko je opterećenje za nacionalne zdravstvene sustave, uzrokuje poremećaje u globalnim lancima opskrbe, kolebanja na financijskim tržištima, šokove potražnje potrošača i negativno utječe na razne sektore. Ugrožava radna mjesta, dohotke radnika i poslovanje poduzećâ. Uzrokovala je snažan gospodarski udar čije se ozbiljne negativne posljedice već osjećaju u Europskoj uniji. Komisija je 13. ožujka 2020. donijela Komunikaciju[5] u kojoj je pozvala na koordiniran gospodarski odgovor na krizu suradnjom svih dionika na nacionalnoj razini i na razini Unije.

(4) Više država članica proglasilo je izvanredno stanje ili je uvelo izvanredne mjere. Sve izvanredne mjere trebale bi biti strogo proporcionalne, nužne, ograničena trajanja i u skladu s europskim i međunarodnim standardima. Trebale bi biti predmet demokratskog nadzora i neovisnog sudskog preispitivanja.

(5) Komisija je 20. ožujka 2020. donijela Komunikaciju o aktivaciji opće klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu[6]. Ta klauzula olakšava koordinaciju proračunskih politika u vrijeme ozbiljnog gospodarskog pada, kako je utvrđeno u članku 5. stavku 1., članku 6. stavku 3., članku 9. stavku 1. i članku 10. stavku 3. Uredbe (EZ) 1466/97 te članku 3. stavku 5. i članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) 1467/97. Komisija je u Komunikaciji Vijeću iznijela stajalište da trenutni uvjeti dopuštaju aktivaciju te klauzule zbog očekivanog ozbiljnog gospodarskog pada prouzročenog pandemijom bolesti COVID-19. Ministri financija država članica složili su se 23. ožujka 2020. s Komisijinom procjenom. Aktivacijom opće klauzule o odstupanju dopušta se privremeno odstupanje od kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju, pod uvjetom da se time srednjoročno ne ugrozi fiskalna održivost. Vijeće na preporuku Komisije može za korektivni dio donijeti i odluku o usvajanju revidirane fiskalne putanje. Aktivacijom opće klauzule o odstupanju ne obustavljaju se postupci u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, nego se državama članicama omogućuje da odstupe od proračunskih zahtjeva koji bi se obično primjenjivali, a Komisiji i Vijeću da u okviru Pakta poduzmu potrebne mjere za koordinaciju politika.

(6) Nužno je kontinuirano djelovanje radi ograničenja i nadzora širenja pandemije, povećanja otpornosti nacionalnih zdravstvenih sustava, ublažavanja socioekonomskih posljedica mjerama potpore poduzećima i kućanstvima te radi uvođenja adekvatnih zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta na radnom mjestu u cilju nastavka gospodarske aktivnosti. Unija bi trebala u cijelosti iskoristiti razne instrumente koji su joj na raspolaganju i tako poduprijeti napore država članica u tim područjima. Istodobno bi države članice i Unija, izvlačeći pouke iz krize, trebale surađivati na pripremi mjera potrebnih za povratak na normalno funkcioniranje naših društava i gospodarstava te na održiv rast, koje bi među ostalim uključivale zelenu tranziciju i digitalnu transformaciju.

(7) Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 naglasila je fleksibilnost koju jedinstveno tržište nudi radi prilagodbe u izvanrednim situacijama. Međutim, da bi se osigurao brz i neometan prelazak na fazu oporavka i slobodnog kretanja robe, usluga i radnika, izvanredne mjere koje sprječavaju normalno funkcioniranje jedinstvenog tržišta moraju se ukinuti čim prestanu biti neophodne. Aktualna je kriza pokazala da su u zdravstvu potrebni planovi pripravnosti za krizne situacije, uz poboljšane strategije

[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

nabave, diversificirane lance opskrbe i strateške rezerve osnovne medicinske opreme. Ključni su to elementi za izradu širih planova pripravnosti za krizne situacije.

(8) Zakonodavac Unije već je izmijenio relevantne zakonodavne okvire[7] kako bi se državama članicama omogućilo da sva neiskorištena sredstva iz europskih strukturnih i investicijskih fondova mobiliziraju za ublažavanje izvanrednih posljedica pandemije bolesti COVID-19. Te će izmjene osigurati dodatnu fleksibilnost, ali i znatno jednostavnije i povezanije procedure. Kako bi ublažile pritisak na novčane tokove, države članice u obračunskoj godini 2020.–2021. mogu iskoristiti i stopu sufinanciranja sredstvima iz proračuna Unije od 100 %. Litva se potiče da u cijelosti iskoristi te mogućnosti i tako pomogne najugroženijim građanima i sektorima.

(9) Socioekonomske posljedice pandemije vjerojatno će se nejednako osjetiti u litavskim sektorima i regijama zbog različitih obrazaca specijalizacije, što bi moglo utjecati na povećanje regionalnih nejednakosti u Litvi. Među ostalim zbog rizika od privremenog prekida procesa konvergencije među državama članicama, na postojeću je situaciju nužno odgovoriti ciljanim politikama.

(10) Litva je 15. svibnja 2020. dostavila Nacionalni program reformi za 2020., a 30. travnja 2020. Program stabilnosti za 2020. Kako bi se uzela u obzir njihova povezanost, programi su ocijenjeni istodobno.

(11) Na Litvu se trenutačno primjenjuje preventivni dio Pakta o stabilnosti i rastu.

(12) Vlada u svojem Programu stabilnosti za 2020. planira da će se ukupni saldo od suficita od 0,3 % BDP-a u 2019. pogoršati na deficit od 11,4 % BDP-a u 2020. Predviđa se da će smanjenje deficita u 2021. na 3,9 % BDP-a. Nakon povećanja na 36,3 % BDP-a u 2019., prema Programu stabilnosti za 2020. očekuje se da će udio duga opće države u BDP-u u 2020. porasti na 50,6 %. Na makroekonomske i fiskalne izglede utječe vrlo izražena nesigurnost izazvana pandemijom bolesti COVID-19.

(13) Litva je u okviru koordiniranog Unijina pristupa na pandemiju bolesti COVID-19 odgovorila donošenjem proračunskih mjera za povećanje kapaciteta svojeg zdravstvenog sustava, ograničenje pandemije i pomoć osobito ugroženim pojedincima i sektorima. Prema Programu stabilnosti za 2020., vrijednost tih proračunskih mjera iznosi 6,8 % BDP-a. Mjere uključuju odgodu plaćanja poreza, dodatna sredstva za kupnju medicinskih potrepština, subvencije za očuvanje radnih mjesta te socijalne naknade za samozaposlene i zaposlene osobe na koje utječe kriza uzrokovana bolešću COVID-19. S obzirom na to da Komisijina analiza strukture i provedbe nekih mjera upućuje na njihovo relativno slabo korištenje, Komisija je pretpostavila manji učinak vladinih mjera na javne financije. Osim toga, Litva je najavila diskrecijske mjere koje će pridonijeti odgovoru na krizu, uključujući potporom likvidnosti poduzetnika, bez izravnog proračunskog učinka, koje se u Programu stabilnosti za 2020. procjenjuju na 3,8 % BDP-a. Te mjere uključuju kreditna jamstva (2,9 % BDP-a). Mjere koje je Litva poduzela općenito su u skladu sa smjernicama iz Komunikacije Komisije o koordiniranom gospodarskom odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19. Puna

[7] Uredba (EU) br. 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. o izmjeni uredaba (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 508/2014 s obzirom na posebne mjere za mobilizaciju ulaganja u zdravstvene sustave država članica i u druge sektore njihovih gospodarstava u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus) (SL L 99, 31.3.2020., str. 5.) i Uredba (EU) 2020/558 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni uredbi (EU) br. 1301/2013 i (EU) br. 1303/2013 u pogledu posebnih mjera radi pružanja iznimne fleksibilnosti za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (SL L 130, 24.4.2020., str. 1.).

provedba tih mjera uz preusmjeravanje fiskalnih politika prema ostvarenju razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija kada to gospodarski uvjeti dopuste, pridonijet će očuvanju fiskalne održivosti u srednjem roku.

(14) Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2020. predviđa se da će, ne bude li promjene politika u Litvi, ukupni saldo opće države iznositi –6,9 % BDP-a u 2020. te –2,7 % u 2021. Predviđa se da će udio duga opće države u BDP-u ostati ispod 60 % BDP-a u 2020. i 2021.

(15) Komisija je 20. svibnja 2020. objavila izvješće pripremljeno u skladu s člankom 126. stavkom 3. Ugovora jer Litva u 2020. planira premašiti referentnu vrijednost deficita od 3 % BDP-a. Analiza općenito upućuje na zaključak da kriterij deficita kako je definiran u Ugovoru i Uredbi (EZ) br. 1467/1997 nije ispunjen.

(16) Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2020. predviđa se da će se BDP Litve smanjiti za oko 8 %, nakon čega će uslijediti brz oporavak u 2021. Kako bi odgovorila na pandemiju bolesti COVID-19 i ublažila gospodarski pad, Litva je 16. ožujka donijela „Plan za poticaj gospodarstva i ublažavanje posljedica prijenosa bolesti COVID-19”. Vrijednost plana iznosi 2,5 milijarde EUR ili 6,3 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) Litve i uključuje do 500 milijuna EUR ili 1,3 % za potrebne resurse za zdravstvo. Dodatnih 500 milijuna EUR raspodijeljeno je za očuvanje radnih mjesta i dohotka. Kapacitet državnih jamstvenih fondova povećan je za 500 milijuna EUR, a dodatna državna jamstva u iznosu do 500 milijuna EUR odobrena su za poticaj gospodarstvu. Europska komisija u travnju je odobrila više litavskih programa potpore gospodarstvu Litve u kontekstu pandemije bolesti COVID-19. Ti su programi namijenjeni za pomoć poduzetnicima kako bi za vrijeme i nakon pandemije mogli pokriti hitne potrebe za obrtnim kapitalom te nastaviti svoje poslovanje. Osim toga, Banka Litve ublažila je neke kapitalne zahtjeve za komercijalne banke kako bi se povećalo kreditiranje realnog gospodarstva.

(17) Litva po zdravstvenim ishodima stalno zaostaje za ishodima u drugim državama članicama, djelomično zbog neoptimalne učinkovitosti zdravstvenog sustava koji trpi zbog nedovoljnog financiranja. Zbog trenutačne pandemije sustav je izložen dodatnom pritisku i naglašeni su dodatni strukturni problemi koji uključuju spor napredak u poboljšanju kvalitete usluga, nedovoljno ulaganje u primarnu zdravstvenu skrb i izostanak napretka u prilagodbi bolničke mreže radi njezine veće učinkovitosti i prilagodbe. Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 naglasila je i nejednakosti u zdravstvu zbog nedostatka radne snage i geografske neusklađenosti usluga i potreba. Litva treba mobilizirati resurse potrebne za odgovor na aktualnu krizu i u budućnosti poboljšati otpornost svojih zdravstvenih sustava. Poduzimaju se hitne mjere za jačanje kapaciteta u smislu zdravstvenih radnika, ključnih medicinskih potrepština i opreme radi spašavanja života tijekom pandemije, no da bi se povećala otpornost, održivost, optimalna učinkovitost i pripravnost sustava na nove udare, potrebna su veća i dugoročnija ulaganja. Za to će biti potrebno dovoljno sredstava za poboljšanje dostupnosti, učinkovitosti i kvalitete zdravstvenog sustava kako bi mogao bolje odgovoriti na izazove rastućeg broja slučajeva kroničnih stanja, starenja i trajnih zdravstvenih nejednakosti. Pri tom će primarna zaštita i razvoj usluga e-zdravstva biti iznimno važni. Litva bi trebala poduzeti sve što je potrebno da se očuvaju nedavno postignuta poboljšanja cjenovne pristupačnosti zdravstvene skrbi. Naposljetku, buduća otpornost zahtijevat će i poboljšanje kapaciteta sustava za promjenu nezdravog načina života građana (jedan od važnih čimbenika slabih zdravstvenih ishoda u Litvi) te veće napore za pripremu sektora dugotrajne skrbi za starenje stanovništva.

(18) Prije pandemije bolesti COVID-19 sudjelovanje na tržištu rada bilo je veliko, a nezaposlenost niska, no kriza je uzrokovala nove probleme. Uz pomoć Unijinih financijskih sredstava Litva je radi ublažavanja posljedica pandemije na zaposlenost uvela program skraćenog radnog vremena i niz drugih mjera za poduzeća i samozaposlene osobe. Prije krize smanjivao se opseg mjera aktivne politike tržišta rada, a sudjelovanje u obrazovanju odraslih i dalje je bilo nisko. Međutim, bit će potreban veći opseg mjera aktivnih politika tržišta rada i drugih mjera za obrazovanje i stjecanje vještina radne snage kako bi se nezaposlenima pomoglo da se što prije vrate na tržište rada. Jačanje kapaciteta socijalnih partnera važno je za njihovo smisleno i pravovremeno sudjelovanje u osmišljavanju izlaska i procesa oporavka.

(19) Iako su prije krize poduzete mjere za ublažavanje rizika siromaštva i socijalne isključenosti, primjerice povećanjem univerzalnih naknada za djecu i mirovina, siromaštvo i dohodovna nejednakost i dalje su među najvišima u EU-u. Litva ima relativno niske javne rashode za socijalnu zaštitu te je slab učinak socijalnih transfera na smanjenje siromaštva i u pregledu socijalnih pokazatelja ocijenjen je kao kritičan. Slaba progresivnost i kapacitet sustava za preraspodjelu poreza i olakšica ograničavaju mogućnosti zemlje za financiranje javnih dobara i usluga te smanjenje siromaštva i dohodovne nejednakosti. Negativne posljedice pandemije bolesti COVID-19 na nezaposlenost i dohodak kućanstava vjerojatno će dodatno naglasiti te probleme. Moguće je da će biti potrebno poduzeti privremene mjere, npr. reviziju pravila o uvjetima, iznosima i trajanju određenih naknada, kako bi se spriječilo pogoršanje stanja najugroženijih građana. Socijalnu sigurnosnu mrežu trebalo bi proširiti kako bi se pružila potpora svim skupinama, uključujući samozaposlene osobe, netipične radnike i najranjivije osobe. Potrebno je pojačati intenzitet osnovnih socijalnih usluga i udio socijalnog stanovanja radi potpore onima kojima je to najpotrebnije.

(20) Potpora za likvidnost poduzećima putem zajmova i jamstava javnog sektora, s naglaskom na mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), od iznimne je važnosti, ali je posrednici moraju učinkovito i brzo provesti, a pri utvrđivanju uvjeta kreditiranja moraju uzeti u obzir kriznu situaciju. U procesu izrade i provedbe tih mjera treba voditi računa o otpornosti bankarskog sektora. Dopuštanjem odgode plaćanja poreza i socijalnih doprinosa te ubrzanjem ugovornih plaćanja javnih tijela može se pridonijeti i poboljšanju novčanog toka MSP-ova. Novoosnovanim i rastućim poduzećima mogla bi biti potrebna posebna potpora, primjerice u obliku vlasničkih udjela javnih institucija i poticaja za fondove poduzetničkoga kapitala, kako bi povećala ulaganja u ta poduzeća. Trebalo bi nastaviti ulagati napore za smanjenje nepotrebnih regulatornih i administrativnih opterećenja kako bi se građanima i poduzećima ponudile učinkovite digitalne javne usluge.

(21) Litva bi trebala osigurati da njezine mjere poticaja gospodarskog oporavka budu usmjerene na budućnost i da se njima olakšaju digitalna i zelena tranzicija, pri čemu treba riješiti brojne probleme. Primjerice, digitalne su vještine ispod prosjeka EU-a, a MSP-ovi prijavljuju znatne poteškoće pri zapošljavanju stručnjaka za IKT. Iako je uvođenje svjetlovodne mreže iznad prosjeka EU-a i u urbanim i ruralnim područjima, pokrivenost fiksnom širokopojasnom mrežom i njezino korištenje vrlo je slabo te su još uvijek prisutne velike razlike između gradova i ruralnih područja.

(22) Kako bi se potaknuo gospodarski oporavak, bit će važno dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja, među ostalim na temelju relevantnih reformi. Kad je riječ o zelenoj tranziciji, ukupne emisije stakleničkih plinova u Litvi uglavnom su nepromijenjene od 2010. Produktivnost resursa u Litvi jedna je od najnižih u EU-u, a vraćanje (sekundarnih)

sirovina u gospodarstvo znatno je ispod prosjeka EU-a. U skladu s nacionalnim energetskim i klimatskim planom Litve poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada zahvaljujući energetski učinkovitim rješenjima i obnovljivim izvorima energije, modernizacija sustava grijanja i poboljšanje održivosti prometnog sektora znatno bi pridonijeli dekarbonizaciji gospodarstva. Ciljana javna i privatna ulaganja usmjerena na rješavanje tih i drugih pitanja koja znatno utječu na okoliš i zdravlje mogu promicati rast i otpornost te pridonijeti u održivom oporavku od krize. Već planirana ulaganja omogućuju da se brzo utvrde projekti kojima bi se mogla dati prednost provedbe i financiranja te koji bi mogli pridonijeti gospodarskom oporavku, npr. u obnovi zgrada i energiji iz obnovljivih izvora. Pripreme za srednjoročne mjere oporavka mogu se temeljiti na nacionalnim energetskim i klimatskim planovima država članica, popisu projekata od zajedničkog interesa i planovima za razvoj infrastrukture. Osim toga, projekt Rail Baltica i projekti za interkonekciju energetskog tržišta ključni su investicijski prioriteti Litve usmjereni na poboljšanje njezine sigurnosti i integracije u jedinstveno tržište EU-a. Litva bi izradom programa za korištenje sredstava iz Fonda za pravednu tranziciju u razdoblju 2021.–2027. mogla lakše odgovoriti na neke izazove prelaska na klimatski neutralno gospodarstvo, osobito u područjima iz Priloga D Izvješću za Litvu. To bi Litvi omogućilo da na najbolji način iskoristi sredstva iz tog fonda.

(23) Iako se ove preporuke prije svega odnose na ublažavanje socioekonomskih posljedica pandemije i olakšavanje gospodarskog oporavka, preporuke za Litvu iz 2019. koje je Vijeće usvojilo 9. srpnja 2019. odnosile su se i na reforme koje su iznimno važne za uklanjanje srednjoročnih i dugoročnih strukturnih nedostataka. Te su preporuke i dalje relevantne i kontinuirano će se pratiti tijekom godišnjeg ciklusa europskog semestra sljedeće godine. Isto vrijedi i za preporuke koje se odnose na investicijske politike. O tim potonjim preporukama trebalo bi voditi računa pri izradi strateških programa financiranja kohezijske politike nakon 2020., među ostalim i pri izradi mjera ublažavanja i strategija izlaska iz aktualne krize.

(24) Europski semestar pruža okvir za kontinuiranu koordinaciju gospodarskih politika i politika zapošljavanja u Uniji, što može pridonijeti održivom gospodarstvu. Države članice u svojim su nacionalnim programima reformi za 2020. razmotrile postignuti napredak u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja. Osigura li punu provedbu preporuka navedenih u nastavku, Litva će pridonijeti napretku u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja i zajedničkim nastojanjima da se u Uniji zajamči konkurentna održivost.

(25) Bliska koordinacija među gospodarstvima u ekonomskoj i monetarnoj uniji ključna je za brz oporavak od gospodarskih posljedica bolesti COVID-19. Litva bi, kao država članica čija je valuta euro i uzimajući u obzir političke smjernice Euroskupine, trebala osigurati usklađenost svojih politika s preporukama za europodručje i s politikama drugih država članica europodručja.

(26) Komisija je u okviru Europskog semestra 2020. provela sveobuhvatnu analizu ekonomske politike Litve i objavila je u Izvješću za Litvu za 2020. Ocijenila je i Program stabilnosti za 2020. i Nacionalni program reformi za 2020. te mjere poduzete nakon preporuka upućenih Litvi prethodnih godina. Komisija je u obzir uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Litvi nego i njihovu usklađenost s pravilima i smjernicama Unije jer je potrebno unaprijediti opće gospodarsko upravljanje u Uniji na način da se s razine Unije pridonosi budućim nacionalnim odlukama.

(27) Uzimajući u obzir tu ocjenu, Vijeće je ocijenilo Program stabilnosti za 2020. i njegovo je mišljenje[8] posebno navedeno u preporuci 1. u nastavku.

PREPORUČUJE da Litva u 2020. i 2021. poduzme djelovanje kojemu je cilj:

1. U skladu s općom klauzulom o odstupanju, poduzeti sve potrebne mjere i učinkovito odgovoriti na pandemiju, održati gospodarstvo i pružiti potporu oporavku koji će uslijediti. Kada to gospodarski uvjeti dopuste, provoditi fiskalne politike s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja. Povećati otpornost zdravstvenog sustava, među ostalim mobilizacijom odgovarajućih financijskih sredstava i rješavanjem problema manjka radne snage i ključnih medicinskih proizvoda. Poboljšati pristup i kvalitetu zdravstvenih usluga.

2. Ublažiti posljedice krize na zapošljavanje. Povećati financiranje i opseg mjera aktivnih politika tržišta rada i promicati stjecanje vještina. Osigurati pokrivenost i primjerenost socijalne sigurnosne mreže i poboljšati učinkovitost sustava poreznih olakšica u svrhu zaštite od siromaštva.

3. Osigurati potporu likvidnosti za poduzeća, osobito mala i srednja poduzeća i izvozne sektore. Dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja za potporu oporavku gospodarstva. Usmjeriti ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju, osobito na pokrivenost i uvođenje širokopojasne mreže vrlo visokog kapaciteta, čistu i učinkovitu proizvodnju i korištenje energije te održivi promet. Promicati tehnološke inovacije u malim i srednjim poduzećima.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik

[8] U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97.